

Ústí nad Labem

Šikmá věž na severu Čech

Historie města Ústí nad Labem sahá až do poloviny 11. století. Všechny návštěvníky určitě upoutá nakloněná věž kostela Nanebevzetí Panny Marie. K vychýlení došlo po bombardování města v dubnu 1945, které vážně narušilo základy chrámové věže, a od té doby je věž vychýlena od kolmé osy o více než dva metry. Jednou z dominant města je romantická hradní zřícenina Střekov, která se vypíná na sto metrů vysoké znelcové skále na pravém břehu Labe. Návštěvníci dnes jistě ocení vynikající jídlo ve zdejší gotické restauraci a terasu s výhledem na malebné kopce Českého středohoří. Na protějším břehu Labe, blíže k centru, si můžete prohlédnout další dominantu města – zámek Větrušiči s restaurací a vyhlídkovou věží. Na Větrušiči vás doveze od OC Forum lanovka, která jezdí po 15 minutách denně od 8 do 22 hodin (první pondělí v měsíci lanovka nejedí). Další zajímavostí pro vás budou palácové vily, které si na konci 19. a začátku 20. století budovali úspěšní ústečtí průmyslníci. Jednou z nich je novorenesanční vila Carla Georga Wolfruma, kde nyní sídlí ústecká redakce Českého rozhlasu. Na svahu Mariánské hory v městské části Krásné Březno najdete zoologickou zahradu, ve které můžete spatřit více než 200 druhů zvířat. Při cestě ze zoo do centra města si prohlédnete nový Mariánský most, který byl v roce 2001 v mezinárodní anketě zařazen mezi deset nejkrásnějších staveb světa posledního desetiletí minulého století.

Tip: Pivovar Hotel Na Rychtě.

Zámek Velké Březno – jeden z nejmladších a nejmenších zámků, na kterém pobývala také Žofie Chotkové, vnučka zakladatele zámku a pozdější manželka následníka habsburského trůnu Ferdinanda d'Este. Zámek je obklopen nádherným a jedinečným přírodním anglickým parkem.

www.usti-nad-labem.cz
www.zamek-vbrezno.cz

Ústěck

Nejmenší česká městská památková rezervace

Město Ústěck, ležící 17 km severovýchodně od Litoměřic, si zachovává starosvětský klid a atmosféru. Ve městě na vysokém pískovcovém ostrohu s příkrými svahy najdete řadu zachovalých pozdně gotických domů. Významnými stavbami jsou chrám sv. Petra a Pavla a nově opravená židovská synagoga. Ústěck přitahuje filmaře a část jeho atmosféry byla přenesena i do oscarového filmu Kolja. Ojedinelou expozicí je Muzeum čertů v Pikartské věži a v hradním podzemí na Panském dvoře. V objektu Ústěcké šatlavy se dozvíte leccos o historii města, o ražbě ústěckého groše, leštění polodrahokamů a můžete si prohlédnout sklepení tesaňe v pískovci. Soukromá galerie U Brány obměňuje výstavy výtvarníků z okolí i celostátně známých umělců. V romantické krajině kolem města jsou i rybníky. Přímo u bran města je největší z nich, Chmelař, s příjemným koupáním. Můžete navštívit i nedaleký vrch Ostré s barokním poutním místem a širokým rozhledem. Vede k němu křížová cesta zakončená skupinou tří kaplí. Z Ústěcku vede také Ptačím dolem značená turistická cesta ke hradu Helfenburk, zvanému rovněž Hrádek. Kdysi byl jedním z největších hradů regionu. Z hradu Ronovců a později i pražských arcibiskupů zbylo masivní opevnění, brány a přes 17 metrů vysoká věž.

Tip: Muzeum čertů; Vodní svět; Kalvárie – Ostré.

Muzeum čertů Ústěck – Unikátní expozice představující návštěvníkům v prostorách ústěcké Pikartské věže a gotického podzemí život čertů. Muzeum popisuje pravého českého čerta se všemi kladnými vlastnostmi, které jsou mezi čerty světově ojedinelé. Čertí muzeum je plně pekelné zábavy a čertovské magie a je se svým zaměřením naprosto unikátem ve střední Evropě.

www.mesto-ustek.cz
www.certí-muzeum.com

Historická města

České středohoří

Brána do Čech

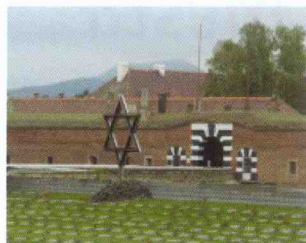
www.ceskestredohori.info www.branadocech.cz

Terezín

Terezín – město změny

Nedaleko soutoku Ohře s Labem se nachází pevnost a město Terezín založené císařem Josefem II. v letech 1780–1790. Na počest císařovy matky Marie Terezie dostala pevnost název Terezín. Patřila k nejmodernějším na světě. Komplex se skládá z Malé a Hlavní pevnosti a opevněného prostoru mezi oběma pevnostmi. Obranný účel terezínská pevnost nikdy nespĺnila, ale i po ztrátě pevnostního statusu zůstala významným posádkovým městem a Malá pevnost již od počátku 19. století sloužila jako žalář pro vojenské a politické vězně a odpůrce habsburské monarchie. Celosvětově proslulosti nabyl Terezín až v době okupace českých zemí nacistickým Německem. Obě části pevnosti byly tehdy přeměněny v perzekuční zařízení. V Malé pevnosti byla zřízena v červnu 1940 policejní věznice pražského gestapa a v Hlavní pevnosti – samotném městě Terezín – vzniklo v listopadu 1941 ghetto, koncentrační tábor pro Židy. V poválečných letech 1945–1948 byl v části Malé pevnosti zřízen internační tábor pro německé obyvatelstvo. V rámci akce „Projekt Terezín – město změny“ se otevře toto léto veřejnosti. V rámci projektu bude v provozu tzv. Kavalír č. 2 v jižní části pevnostního města, který nabídne návštěvníkům během sezony expozici starých řemesel a života v kasárnách terezíánských pevnosti.

V říjnu 1941 byl Terezín vybrán jako místo vhodné ke zřízení sběrného tábora – židovského ghetta. Terezín se stal přestupní stanicí na cestě do vyhlazovací tábory a do konce okupace jím prošlo na 160 000 lidí.

www.terezin.cz
www.projekt-terezin.cz
www.pamatnik-terezin.cz

Litoměřice

Perla severních Čech

Litoměřice leží na soutoku řek Labe a Ohře, na rozhraní úrodného Polabí a vrchů Českého středohoří. Na výrazné terase, nazývané dnes Dómský vrch, vybudovali patrně již v 10. století Slované hradiště. Přemyslovcům sloužilo jako jedno z nejvýznamnějších správních center v Čechách. O tři století později získaly Litoměřice práva královského města a byly obehnané hradbami. Král Karel IV. zase městu daroval pozemky k založení nových vinic. Po třicetileté válce zde vzniklo biskupství. Domy okolo náměstí, historická sklepení, mnohé kostely, muzeum, několik galerií a mnoho dalších zajímavostí, to vše čeká na váš zájem a vaši návštěvu. Pokud již budete znaveni, projděte na hradební parkány, kde vám klid a výhled na staré Litoměřice s Dómským vrchem či na panorama Českého středohoří s Hazmburkem a horou Říp zjeví, proč tento kraj tolik miloval český romantický básník Karel Hynek Mácha. Ostatně veřejnosti přístupnou památkou na něj je jeho světnička, kde básník během svého zdejšího pobytu bydlel. Kolem města jsou ovocné sady a vinice, na severním okraji Litoměřic můžete vystoupat na Mostnou horu (273 m). Severozápadně od města jsou prostory nechvalně proslulé podzemní továrny Richard, za války pobočky koncentračního tábora Terezín.

Tip: hrad Litoměřice; expozice Důl Richard v proměnách času.

Historickou slávu královských Litoměřic dodnes jako němi svědkové připomínají gotické, renesanční i barokní stavby, chráněné v městské památkové rezervaci, která byla vyhlášena roku 1978.

www.litomerice-info.cz

Roudnice nad Labem

Město vína pod bájnou horou Říp

Na jižním okraji Ústeckého kraje se na levém břehu Labe v úrodné Polabské nížině rozkládá Roudnice nad Labem. Na skalním ostrohu nad řekou, na místě staršího románského hradu, se tu dnes vypíná barokní zámek šlechtického rodu Lobkoviců. Původní románský hrad byl přitom prvním českým kamenným hradem, který nebyl postaven panovníkem. Hrad byl oblíbeným sídlem většiny pražských biskupů, zajímavostí je, že zde měl být vysvěcen na kněze i Jan Hus. Barokní zámek, tak jak jej známe dnes, tvoří tři křídla okolo dvora. V bývalé jízdárně zámku sídlí Galerie moderního umění. Za návštěvu stojí i chrám Narození Panny Marie, augustiniánský klášter či Podřipské muzeum. Zajímavá je gotická pozorovací a ohlašovací věž, dnešní Hláska, jediný dochovaný objekt původního opevnění. V 18. století byla rekonstruována a byl sem umístěn vodojem pro kašnu na dnešním Husově náměstí. Pokud vystoupáte po schodech na Hlásku, naskytne se vám pohled jako z letadla. Tím je možno se proletět z roudnického letiště, které vzniklo v roce 1945. V současné době se na něm pořádají významné letecké dny. Nezapomeňte také ochutnat proslavené roudnické víno, např. při prohlídce románského hradu. Jeho pěstování a výroba mají více než čtyřsetletou tradici.

Věž Hláska je jediným dochovaným pozůstatkem opevnění nejstarší části města. Ačkoliv jako pozorovací a ohlašovací věž přečkala středověké válečné konflikty, byla vážně poškozena při požáru města roku 1665. Po rekonstrukci v 18. století sloužila jako vodojem pro kašnu na Husově náměstí. V současnosti lze vystoupat na ochoz věže.

www.roudnice1.cz
www.galerieroudnice.cz